

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Cdo/206/2019                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 7615219911                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.07.2020                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jozef Kolcun             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2020:7615219911.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne G. M., bývajúcej v F., zastúpenej JUDr. Mgr. Martinou Tomasovou, advokátkou, so sídlom v Poprade, ul. 1. mája č. 216/7, proti žalovaným 1/ P. E., bývajúcemu v Z., 2/ P. E., bývajúcemu v F., 3/ Z. E., bývajúcej v F., 4/ Q. E., bývajúcej v F., zastúpení JUDr. Martinom Špakom, advokátom, so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Odborárov č. 49 a 5/ Z. E., bývajúcej v F., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam s prísl., vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 7C/482/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 30. januára 2018 sp. zn. 5Co/221/2017, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na Okresnom súde Spišská Nová Ves (ďalej ako „súd prvej inštancie“) domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX v kat. úz. F., a to k parc. č. 78/4 až 90124 - zastavané plochy a nádvorí, trvalé trávnaté porasty, orná pôda, záhrady a ostatné plochy k podielom žalovaných 1/ až 3/ zapísaných pod B 18 v 2940/114240-ách, pod B 24 v 1680/114240-ách a pod B 29 v 2940/114240-ách, LV č. XXX v kat. úz. T., k parc. č. 1179/2, 1180 a 1181 až 1185 - lesným pozemkom a trvalým trávnatým porastom, záhradám, zastavaným plochám a nádvoriam, ako aj k nehnuteľnosti - stavbe pod súp. č. 217 postavenej na parc. č. 1184/2, k podielom žalovaných 1/ až 3/ zapísaných pod položkou B 31 v 33/1728-ách, pod B 35 v 33/1728-ách a pod B 40 v 33/1728-ách, LV č. XXX v kat. úz. T., k parc. č. 1186/1 až k parc. č. 1304 - trvalé trávnaté porasty, lesné pozemky k podielom žalovaných 1/ až 3/ zapísaných pod položkou B 32 v 11/576-ách, pod B 37 v 11/576-ách a pod B 41 v 11/576-ách, LV č. XXX v kat. úz. T., k parc. č. 1179/1 o výmere 184759 m<sup>2</sup> - kultúrne lesné pozemky k podielom žalovaných 1/ až 3/ zapísaných pod položkou B 32 v 11/544-ách, pod B 36 v 11/544-ách a B 41 v 11/544-ách.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 24. februára 2016 č. k. 7C/482/2015-206 žalobu zamietol a rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto

rozsudku trov konania, a to trov právneho zastúpenia na účet JUDr. M. Špaka, advokáta, so sídlom v Spišskej Novej Vsi vo výške 564,57 eur a zároveň rozhodol, že žalovaná 3/ nemá právo na náhradu trov konania voči žalobkyni. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zistil predovšetkým pochybenie pri prejednaní dedičstva po nebohom A. E. pod sp. zn. D 1069/99, D 238/99-1Not, ktoré prebehlo v poradí už ako tretie a kde návrh na dodatočné prejednanie dedičstva podala G. M.. Z dokazovania však vyplynulo, že správa katastra odmietla zapísať predmetný nevyčíslený podiel v Urbárskej spoločnosti na G. M.. Súd tento postup správy katastra vyhodnotil ako správny a zákonný. Na druhej strane nesprávny a nezákonný bol podľa súdu prvej inštancie postup notára, keď do novoobjaveného majetku po nebohom A. E. pojal podiel v urbárskej spoločnosti len na základe „akéhosi potvrdenia“ vtedajšieho predsedu urbárskej spoločnosti. Konštatoval, že tento nezákonný postup je vlastne základom celého sporu a príčinou, prečo sa žalobkyňa nesprávne domnieva, že je zákonnou spoluvlastníčkou tých nehnuteľností, ktoré zákonným spôsobom nadobudli žalovaní 1/ až 3/, o čom v konečnom dôsledku svedčia aj výpisy z uvedených listov vlastníctva v kat. úz. T. a F.. Súd prvej inštancie tak uviedol, že mal za preukázané, že vlastními žalovaných nehnuteľností sú správne v katastri nehnuteľností zapísaní žalovaní. Žalobkyňa nemohla nadobudnúť vlastnícke právo na základe dedičského osvedčenia č. D 1069/99 Notárskeho úradu JUDr. L. Borského, nakoľko predmet dedičstva označený pod bodom 2 (nehnuteľnosti prejednávané v tomto spore) už nepatrili v čase prejednávania dedičstva do majetku poručiteľa, a teda hodnoverný je ten údaj, ktorý je zapísaný v katastri nehnuteľností, nakoľko v tomto konaní žalobkyňa nepreukázala opak, a teda neuniesla dôkazné bremeno svojho tvrdenia, že je podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené tak uzavrel, že nárok žalobkyne nie je dôvodný a preto žalobu zamietol.

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom z 30. januára 2018 sp. zn. 5Co/221/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol, že stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nebola zistená žiadna iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie sporu súdom prvej inštancie. Uviedol, že rozhodnutiu nemožno vytknúť nepreskúmateľnosť lebo dáva presvedčivé a dostatočné odpovede na všetky rozhodujúce skutočnosti potrebné na správne rozhodnutie sporu, tak po skutkovej i právnej stránke. Doplnil, že správne súd prvej inštancie postupoval, keď určil, že na základe dokazovania bolo nesporné, že vlastními žalovaných nehnuteľností sú v katastri nehnuteľností zapísaní žalovaní správne, žalobkyňa nenadobudla vlastnícke právo na základe dedičského osvedčenia č. D 1069/99 notárskeho úradu, pretože predmet dedičstva označený pod bodom 2 už v tom čase nepatril do majetku poručiteľa a nešlo o hodnoverný údaj, naopak hodnoverným bol ten údaj v katastri nehnuteľností, ktorý je teraz zapísaný a bol zapísaný v katastri aj na začiatku konania o určenie vlastníctva. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno svojho tvrdenia, že je podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností, súd vyhodnotil listinné a ďalšie vykonané dôkazy tak, že nepreukázala vlastníctvo. Odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania s poukazom na § 396 CSP, lebo v odvolacom konaní žalobkyňa nebola úspešná a žalovaným trov vznikli, ale vzhľadom na charakter sporu neboli úspešným priznané.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Uviedla, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k rozporným skutočnostiam a záverom, keď na jednej strane uviedol, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, XXX, XXX a XXX v k. ú. F. a T. neboli predmetom ani jedného v napádanom rozhodnutí uvedenom v dedičskom rozhodnutí po nebohom A. E.. Na druhej strane však uviedol, že ide o nesprávny a nezákonný postup notára, keď do novoobjaveného majetku po nebohom A. E. pojal podiel v urbárskej spoločnosti len na základe akéhosi potvrdenia vtedajšieho predsedu urbárskej spoločnosti. Poukázala na to, že nemôže obstať tvrdenie odvolacieho súdu v tom zmysle, že v dedičskom konaní nemohla dovolateľka dediť pozemky, ktoré sú predmetom tohto sporu (pretože poručiteľ A. E. už nebol vlastníkom žalovaných pozemkov) a pretože samotné spoločenstvo vydalo potvrdenie o tom, že nebohí A. E. a Z. E. boli podielovými spoluvlastníkmi uvedených nehnuteľností. Uviedla, že tak nemohla vedieť o tom, že iné osoby sa dali zapísať do zoznamu podielnikov ako právni nástupcovia. Dovolateľka má za to, že o otázke, kto je dedičom urbárskeho majetku bolo už právoplatne rozhodnuté osvedčením o dedičstve sp. zn. D 1069/99, D 238/99-1N zo dňa 19. októbra 1999, pričom konajúci súd bol povinný z tohto rozhodnutia vychádzať aj v záujme zachovania právnej istoty. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. K uvedenému dovolaniu sa vyjadrili žalovaní 1/ až 4/. Uviedli, že sa v plnom rozsahu stotožňujú s

právnymi závermi súdov oboch inšancií. Majú za to, že dovolateľka neprodukuje v dovolaní žiaden nový právny názor, ale iba opakuje a zdôrazňuje tú istú argumentáciu, ktorou argumentovala na súde prvej inšancie, resp. v odvolacom konaní. Navrhli, aby dovolací súd dovolanie dovolateľky ako neopodstatnené odmietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

7. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inšancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

10. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a) prípustný predmet, b) lehota na podanie dovolania, c) náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

10.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

11. Teda ako je uvedené v bode 4., dovolateľka v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

12. Dovolací súd uvádza, že uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. Predpokladom prípustnosti dovolania je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom musí uviesť svoj názor na riešenie tejto právnej otázky (§ 393 ods. 2, 3 CSP). V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom

dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

13. Dovolací súd tak uvádza, že otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Dovolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že samotné polemizovanie dovolateľky v dovolaní s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd, a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (viď komentár autorov Edmund Horváth a Andrea Andrášiová k Civilnému sporovému poriadku). A preto vzhľadom na uvedené dovolací súd uvádza, že dovolateľka uplatnený dovolací dôvod nevymedzila spôsobom vyplývajúcim z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. neuviedla konkrétne, ktorá právna otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená.

14. Vzhľadom na skutočnosť, že dovolateľka nevymedzila právnu otázku spôsobom vyplývajúcim z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd dovolanie dovolateľky podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol.

15. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.